COMPANY LIMITED BY GUARANTEE AND

NOT HAVING SHARE CAPITAL ARTICLES OF ASSOCIATION OF

CHHATRAPATI SHAHU MAHARAJ RESEARCH, TRAINING AND HUMAN DEVELOPMENT INSTITUTE A COMPANY UNDER SECTION 8 OF THE COMPANIES ACT, 2013

1) The headings are given for convenience and shall not affect the construction of these articles.

2. DEFINITIONS AND INTERPRETATION

- i. The regulations contained in Table H, in the Schedule I to the Companies Act, 2013, shall apply to the Company so far as they are applicable to Company limited by guarantee and not having share capital except so far as they have impliedly or expressly modified by what is contained in the Articles mentioned as altered or amended from time to time.
 - ii. In the constructions of these Articles, unless inconsistent with the context, the singular shall include the plural and the masculine shall include the feminine and vice-versa. In these Articles unless the context otherwise requires, the following words and expressions shall have the following meanings:
 - a) "Act" means "The Companies Act, 2013" or any statutory modifications or reenactment thereof for time being in force.

जी हमीव्दारे मर्यादीत आहे आणि

जिचे भागभांडवल नाही, अशा छत्रपती शाहू महाराज संशोधन, प्रशिक्षण व मानव विकास संस्था या कंपनीचे कंपनी अधिनियम, २०१३ खालील कलम ८ प्रमाणे असणारे संस्थापन नियमावली/आर्टिकल ऑफ असोसिएशन

१. या ठिकाणी देण्यात आलेले शीर्षक हे केवळ सोयीसाठी आहेत आणि सदरील नियमावली/आर्टिकल्सच्या बांधणीवर त्याचा काहीएक परिणाम होणार नाही.

२. व्याख्या आणि निर्वाचन —

- i. या नियमावलीमध्ये नमूद करण्यात आलेला मजकूर अभिप्रेत असेल किंवा स्पष्टपणे दुरूस्त करण्यात आलेला असेल तर अशा वेळोवेळी करण्यात आलेले बदल किंवा दुरूस्त्यांचा अपवाद वगळता, कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या सारणी एच मधील परिशिष्ट १ मधील नियमावली ही जोपर्यंत हमीव्दारे ज्या मर्यादीत केल्या आहेत आणि ज्यांचे भागभांडवल नाही अशा कंपन्यांना लागू होतात तोपर्यंत ती सदरील कंपनीस देखील लाग् असतील.
- ii. सदरील नियमावली / आर्टिकल्सची रचना संदर्भाशी विसंगत करताना. नसल्यास. त्यामधील एकवचनी संदर्भामध्ये अनेकवचनी संदर्भ आणि पल्लींगी संदर्भामध्ये स्त्रीलींगी संदर्भ आणि त्याचप्रमाणे उलट अशा संदर्भाचा समावेश होतो. संदर्भाने वेगळा अर्थ अभिप्रेत आर्टिकल्समध्ये याखाली नसल्यास. सदरील आलेले करण्यात आणि नमृद शब्दप्रयोगांचा अर्थ खाली नमुद केल्याप्रमाणे असेल :
- अं. ''अधिनियम'' म्हणजे ''कंपनी कायदा /अधिनियम, २०१३'' किंवा त्या त्या वेळी अंमलात असणारे त्यामधील वैधानिक दुरूस्त्या किंवा पुर्निनिर्मित कायदा.

- b) "Annual General Meeting" means a meeting of the members held in accordance with the provisions of the Companies Act, 2013.
- c) Articles or "These Articles" shall mean the Articles of Association of the Company and include the amendment made therein from time to time.
- d) "Board of Directors" or "Governing Board" or "Board"shall mean directors named as first directors in these Articles of Association of the Company. The appointment of the directors and their removal or disqualifications shall be in accordance with the said Act.
- e) "Bye Laws" mean the Bye Laws framed by the Board of Directors in accordance with the power conferred under these Articles.
- f) "Company" or this company means 'Chhatrapati Shahu Maharaj Research, Training and Human Development Institute'.
- g) "Chairman"means the chairman/chairperson of the Board of Directors and includes a director authorised to preside over the meeting of the Board of Directors in absence of the Chairman.
- h) "Directors" means the directors defined under the Companies Act, 2013 and forming part of Board as defined under sub clause (d) above
- "Extra-ordinary General Meeting means a meeting of members other than Annual General Meeting, duly called and constituted or any adjournment thereof.
- j) "Financial year" means the financial year as defined under the Companies Act, 2013.

- बी. ''वार्षिक सर्वसाधारण सभा'' म्हणजे कंपनी कायदा, २०१३ मधील तरतूदींप्रमाणे किंवा त्या त्या वेळी अंमलात असणारे त्यामधील वैधानिक दुरूस्त्या किंवा पुर्ननिर्मित कायदा.
- सी. ''नियमावली/आर्टिकल्स किंवा ''सदरील नियमावली/आर्टिकल्स'' म्हणजे आर्टिकल्स ऑफ असोसिएशन ऑफ कंपनी आणि वेळोवेळी त्यामध्ये केल्या जाणा—या दुरूस्त्या.
- डी. ''संचालक मंडळ'' किंवा ''प्रशासन मंडळ'' किंवा ''मंडळ'' म्हणजे, सदरील आर्टिकल्स ऑफ असोसिएशन मध्ये पहिले संचालक म्हणून ज्यांची नावे नमूद करण्यात आलेली आहेत असे संचालक. सदरील संचालकांची नियुक्ती आणि त्यांचे निष्कासन किंवा अपात्रता ही सदरील कायदयाप्रमाणे केली जाईल
- इ. ''उपविधी'' म्हणजे सदरील आर्टिकल्स ऑफ असोसिएशन अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांप्रमाणे कंपनीच्या संचालक मंडळाने तयार केलेले उपविधी.
- एफ. ''कंपनी'' किंवा सदरील कंपनी म्हणजे, 'छत्रपती शाहू महाराज संशोधन, प्रशिक्षण व मानव विकास संस्था.'
 - जी. ''अध्यक्ष'' म्हणजे संचालक मंडळाचे अध्यक्ष/सभापती ज्यामध्ये अध्यक्षांच्या अनुपस्थितीत संचालक मंडळाच्या सभेमध्ये ज्यांना अध्यक्षस्थान भूषविण्याचे अधिकार दिले जातात अशा संचालकांचाही समावेश होतो.
 - एच. ''संचालक'' म्हणजे कंपनी कायदा, २०१३ अंतर्गत ज्यांची व्याख्या करण्यात आली आहे आणि याउपर उपकलम (ड) मध्ये ज्यांची व्याख्या करण्यात आली आहे अशा संचालक मंडळाचा जे भाग आहेत असे संचालक.
 - आय. ''असाधारण/विशेष सर्वसासधारण सभा'' म्हणजे वार्षिक सर्वसाधारण सभेपेक्षा वेगळी अशी, सभासदांनी योग्यरित्या बोलविलेली आणि गठीत केलेली किंवा पुढे ढकलण्यात आलेली अशी सभासदांची सभा.
 - जे. ''आर्थिक वर्ष'' म्हणजे कंपनी कायदा, २०१३ मध्ये ज्याची व्याख्या करण्यात

- k) "General Meeting" means a general meeting of the members of the Company for the time beig including Annual General Meeting as defined in sub clause (b) above and Extra Ordinary General meeting as defined in sub clause (i) above or any adjournment thereof.
- l) "Manager" means manager defined under the Companies Act, 2013.
- m) "The Office" means the Registered Office for the time being of the Company.
- n) "The Registrar" means the Registrar of Companies.
- o) "The Register" means the register of members to be kept pursuant to the provisions of the Act.
- p) "Managing Director" means Managing Director defined under the Companies Act, 2013.
- q) "These presents" shall mean and include articles as originally framed or as altered, from time to time, by special resolution of the company and with prior approval of Central Government.
- r) "In Writing or Written" includes printing, lithography, and other modes of reproducing work in a visible form, which also include thumb impression properly attested.
- s) "Member" means persons of Government of Maharashtra mentioned below.
 - Additional Chief Secretary, Higher and Technical

- आलेली आहे असे आर्थिक वर्ष.
- के. ''सर्वसाधारण सभा'' म्हणजे याउपर उपकलम (बी) मध्ये ज्याची व्याख्या करण्यात आली आहे अशी वार्षिक सर्वसाधारण सभेचा आणि याउपर उपकलम (i) मध्ये ज्याची व्याख्या करण्यात आली आहे अशा असाधारण/विशेष सर्वसाधारण सभा किंवा इतर कोणत्याही पुढे ढकलल्या जाणा—या सभांचाही ज्यामध्ये समावेश होतो अशा त्या त्या वेळी घेतल्या जाणा—या कंपनीच्या सभासदांच्या सर्वसाधारण सभा.
 - एल. ''व्यवस्थापक'' म्हणजे कंपनी कायदा, २०१३ खाली ज्याची व्याख्या करण्यात आलेली आहे असे असे व्यवस्थापक
 - एम. ''कार्यालय'' म्हणजे त्या त्या वेळी असणारे कंपनीचे नोंदणीकृत कार्यालय.
 - एन. ''निबंधक'' म्हणजे कंपनी निबंधक.
 - ओ. ''नोंदवही'' म्हणजे सदरील कायदयातील तरतूदींप्रमाणे ठेवण्यात येणारी सभासदांची नोंदवही.
 - पी. ''व्यवस्थापकीय संचालक'' म्हणजे कंपनी कायदा, २०१३ मध्ये ज्याची व्याख्या करण्यात आलेली आहे असे व्यवस्थापकीय संचालक.
 - क्यू. ''सदरील दस्त'' म्हणजे मूळ स्वरूपातील किंवा कंपनीच्या विशेष ठरावांन्वये आणि केंद्र शासनाच्या पूर्व परवानगीने ज्यामध्ये वेळोवेळी दुरूस्त्या करण्यात आलेल्या आहेत असे सदरील आर्टिकल्स.
 - आर. ''लेखित अगर लेखी स्वरूपात'' म्हणजे छापिल, शिलामुद्रण/लिथोग्राफी आणि दृश्य स्वरूपात कामाचे पुनरूत्पादन करण्याच्या इतर पद्धती, ज्यामध्ये योग्यरित्या प्रमाणित केलेल्या निशाणी अंगठयांच्या ठशांचाही समावेश होतो.
 - एस. ''सभासद'' म्हणजे महाराष्ट्र शासनाच्य याखाली नमूद करण्यात आलेल्या व्यक्ती —
 - अतिरीक्त मुख्य सचिव, उच्च आणि तंत्रशिक्षण विभाग, महाराष्ट्र

- Education Department, Government of Maharashtra.
- Secretary, Social Justice and Special Assistance
 Department, Government of Maharashtra.
- Principal Secretary, Tribal Development Department, Government of Maharashtra.
- Additional Chief Secretary, Agriculture, Animal Husbandry, Diary Development and Fisheries Department (Agri), Government of Maharashtra.
- Secretary, VimuktaJati, Nomadic Tribes, Other Backward Class and Special Backward Class Welfare, Government of Maharashtra.
- Secretary, Industries, Energy and Labour Department, (Industries), Government of Maharashtra.
- Secretary, Industries, Energy and Labour (Labour),
 Govrnment of Maharashtra.
- Secretary, Skill Development and Entrepreneurship Department, Government of Maharashtra.
 and includes a subscriber to the memorandum of the Company.
- t) "Memorandum and Articles" means the Memorandum of Association and Articles of Association respectively of the Company.
- u) "Month" means calendar month.
- v) "Ordinary Resolution" and "Special Resolution", respectively, shall, have the meaning assigned to them under Section 114 the companies Act, 2013.

शासन

- सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, महाराष्ट्र शासन
- मुख्य सचिव, आदिवासी विकास विभाग, महाराष्ट्र शासन
- अतिरीक्त मुख्य सचिव, कृषी, पशुपालन, दुग्ध विकास आणि मत्सपालन विभाग (कृषी), महाराष्ट्र शासन
- सचिव, औद्योगिक, उर्जा आणि कामगार विभाग (उद्योग), महाराष्ट्र शासन
- सचिव, औद्योगिक, उर्जा आणि कामगार विभाग (कामगार), महाराष्ट्र शासन
- सचिव, कौशल्य विकास आणि उद्योजकता विभाग, महाराष्ट्र शासन आणि त्यामध्ये कंपनीचा मेमोरेंडम/ज्ञापन यांचाही समावेश होतो.
- टी. ''लेखी आणि नियमावली'' म्हणजे कंपनीचा संस्थापन ज्ञापनपत्र आणि संस्थापन नियमावली दृ
- यू. ''महिना'' म्हणजे कॅलेंडर महिना.
- व्ही. ''साधारण ठराव'' आणि ''विशेष ठराव'' म्हणजे अनुक्रमे कंपनी कायदा, २०१३ मधील कलम ११४ अन्वये देण्यात आलेला अर्थ.

- w) "Proxy" includes Attorney duly constituted under a power of attorney.
- x) "Seal" means the common seal of the Company.
- y) Words importing persons includes corporation, Firms and Association.

3. PUBLIC COMPANY

The Company is a Public Limited Company within the meaning of Section 2 (71) of the Companies Act 2013.

4. MEMBERS

i. The minimum number of members with which the Company proposes to be registered is 8 (Eight). The Board of directors may, from time to time, whenever the company or the business of the company requires it, register an increase of members maximum up to 200 (Two Hundred), subject to approval of appropriate authority.

ii. Admission:

- a) The members as defined in Clause 2 (ii) (s) shall be admitted as members of the Company.
- b) The application for membership shall be made in the manner as may be prescribed, from time to time.
- c) All applications for membership shall be placed before a meeting of the Board of Directors and an applicant shall be deemed to be a member on his application being approved by the Board of Directors. The decision of the Board of Directors with regard to the acceptance or rejection of an application for membership shall be final and the Board of Directors shall not be bound to assign any reasons for its decision.

डब्ल्यू. ''प्रतिनिधी/बदली व्यक्ती'' म्हणजे कुलमुखत्यार पत्रान्वये नियुक्त करण्यात आलेला मुखत्यार धारक.

एक्स. ''शिक्का'' म्हणजे कंपनीचा सामाईक शिक्का

वाय. ज्या शब्दांमध्ये व्यक्तींचा निर्देश होतो त्यामध्ये निगम, संस्था आणि समूह/असोसिएशनचाही समावेश होतो.

३. सार्वजनिक कंपनी

सदरील कंपनी ही कंपनी कायदा, २०१३ मधील कलम २ (७१) मध्ये जो अर्थ दिलेला आहे त्यानुसार सार्वजनिक मर्यादीत स्वरूपाची कंपनी आहे.

४. सभासद

i. कंपनी नोंदणीकृत होण्यासाठी आवश्यक असणारी कमीत कमी सदस्यसंख्या ८ (आठ) इतकी आहे. ज्या ज्या वेळी कंपनीस वाटेल किंवा कंपनीच्या व्यवसायासाठी आवश्यक असेल त्या वेळी अगर वेळोवेळी कंपनीचे संचालक मंडळ, योग्य त्या प्राधिकरणांच्या संमतीस अधिन राहून, कंपनींच्या सभासदांची संख्या जास्तीत जास्त २०० (दोनशे) इतकी वाढवन ती नोंदव शकतील.

ii. सहभाग:

- ओ. कलम २ (ii)(s) अंतर्गत ज्यांची व्याख्या करण्यात आलेली आहे त्यांना कंपनीचे सभासद म्हणन सहभागी करून घेता येईल.
- बी. वेळोवेळी विहीत केला जाईल अशा प्रकारे सभासदत्वाचा अर्ज तयार केला जाईल.
- सी. सभासदत्वाचे सर्व अर्ज संचालक मंडळाच्या सभेमध्ये ठेवले जातील आणि संचालक मंडळाने त्याचा अर्ज मंजूर केल्यास असा अर्जदार सभासद म्हणून समजला जाईल. सभासदत्वाचा अर्ज मंजूर अगर नामंजूर करण्याचे अनुषंगाने संचालक मंडळाचा निर्णय अंतिम राहील आणि त्यांच्या निर्णयाबाबत कोणत्याही प्रकारचे कारण देण्यास संचालक मंडळ बांधील असणार नाही.
- डी. कंपनीचे सभासदत्व ज्यास मान्य करण्यात आलेले आहे अशा प्रत्येक अर्जदाराने कंपनीचे आर्टिकल्स ऑफ असोसिएशन आणि उपविधी आणि त्यामध्ये वेळोवेळी करण्यात आलेल्या

d) Every applicant on being admitted to the membership of the Company shall be deemed to have agreed to conform to and abide by the Articles of Association and Bye Laws as amended from time to time.

iii) Admission Fee:

No admission fee shall be payable bv the members. However, members shall be liable to pay the guarantee amount as specified in the Memorandum of Association of the Company. Any changes thereon shall be decided by the Board of Directors subject to the appropriate approval of authority.

iv) Categories of members:

The Company shall not have different classes or categories of members.

v) Rights and Privileges of Members:

Members of the Company will have rights and privileges as per provisions contemplated under the Act.

5. CESSATION OF MEMBERSHIP

- i. A member may resign from the membership in writing under his signature.
- ii. A person shall also cease to be a member, if he/she
 - a) Is adjudged by a Competent Court to be of an unsound mind;
 - b) Has been convicted of an offence involving moral turpitude;

दुरूस्त्या मान्य केल्या असल्याचे आणि तो त्याचे पालन करणार असल्याचे समजले जाईल.

iii. सहभाग/प्रवेश फी:

सभासदांनी कोणतीही प्रवेश फी देय नसेल. परंतू, कंपनीच्या मेमोरेंडम ऑफ असोसिएशन मध्ये विनिर्दिष्टीत करण्यात आलेली हमीची रक्कम सभासदास दयावी लागेल. योग्य त्या प्राधिकरणाने संमती देण्यास अधीन राहून, त्यामध्ये होणारे कोणत्याही बदलांबाबत संचालक मंडळास निर्णय घेता येईल.

iv. सभासदांचे प्रकार :

कंपनीमध्ये सभासदांचे वेगवेगळे असे कोणतेही वर्ग किंवा प्रकार नाहीत.

v. सभासदांचे हक्क आणि अधिकार :

सदरील कायदयाखाली नमूद करण्यात आलेल्या तरतूदींप्रमाणे कंपनीतील सभासदांचे हक्क व अधिकार असतील.

५. सभासदत्व संपुष्टात येण्याबाबत :

सदरील कायदयाखाली नमूद करण्यात आलेल्या तरतूदींप्रमाणे कंपनीतील सभासदांचे हक्क व अधिकार असतील.

- स्वत:च्या हस्ताक्षराने लेखी स्वरूपात सभासदास त्याच्या सभासदत्वाचा राजीनामा देता येईल.
- ॥. याखाली नमूद करण्यात आलेल्या प्रसंगी, व्यक्तीचे सभासदत्व संपुष्टात येईल —
 - अ. सक्षम न्यायालयाने तो विकल मनाचा/अनसाऊंड माईंड असल्याबाबतचा अभिनिर्णय दिल्यास.
 - बी. नैतिक अधि:पाताचा ज्यामध्ये विषय असेल अशा गुन्हयाबाबत त्यास शिक्षा दिली गेली असल्यास,

- c) Is an undischarged insolvent;
- d) On his/her death or in case of body corporate- dissolution, winding –up and amalgamation.

The cessation of membership shall be noted at the forthcoming meeting of the Board of Directors.

सी. अमुक्त दिवाळखोर जाहीर झाला असल्यास,

डी. त्याचे/तीचे निधन झाल्यास किंवा निगम संस्थेचे विसर्जन झाल्यास किंवा तिचे समापन आणि एकत्रीकरण झाल्यास

संचालक मंडळाच्या पुढील सभेमध्ये सभासदत्व संपुष्टात आल्याच्या बाबीची नोंद घेतली जाईल.

6.EXPULSION

The Board of Directors shall have a right to expel any member / nominee in case the member / nominee commits any act openly or covertly or pursues any conduct that is directly indirectly in contravention of the Memorandum Association/Articles of Association/Bye Laws is detrimental to the interest / prestige of the Company or for any other reason considered to be good and sufficient and if it is deemed necessary and/or desirable to expel him from the membership.

६ हकालपट्टी

जर एखादया सभासदाने/नामनिर्देशकाने खुलेपणे अगर लपवून एखादे कृत्य केले किंवा सदरील कंपनीच्या संस्थापन संस्थापन नियमावली जापनपत्र उपविधीशी विसंगत किंवा कंपनीच्या हिताविरूद्ध प्रतिष्ठेविरूद्ध प्रत्यक्षपणे किंवा अप्रत्यक्षरित्या कोणतेही काम केले अगर त्याचा पाठपुरावा केला किंवा ज्यामुळे सभासदत्वातुन त्याची हकालपट्टी करणे आणि/अथवा आवश्यक वाटेल अशा इतर कोणत्याही चांगल्या आणि पुरेशा कारणास्तव, एखादया सभासदाची / नामनिर्देशकाची हकालपटटी करण्याचा संचालक मंडळास असेल

7. GENERAL MEETING

I. All General Meetings other than Annual General Meeting shall be called Extraordinary General Meeting.

II. The Board may, whenever it thinks fit, call an Extraordinary General Meeting with the written consent of the majority of Board of Directors of the Company.

७ सर्वसाधारण सभा

- वार्षिक सर्वसाधारण सभा वगळता इतर सर्व सर्वसाधारण सभांना असाधारण/विशेष सर्वसाधारण सभा असे म्हटले जाईल.
- ॥. ज्या ज्या वेळी मंडळास आवश्यक वाटेल तेव्हा, कंपनीच्या संचालक मंडळच्या मताधिक्याने दिलेल्या लेखी संमतीने असाधारण/विशेष सर्वसाधारण सभा बोलविली जाईल.

8. NOTICE OF MEETING

i. Fourteen(14) clear days' notice in writing of the general meetings specifying the day and hour of the meeting and the statement of the business to be transacted thereat shall be given to the members. However, a General Meeting may be called by giving less than fourteen (14) days'

८ सभेची सूचना

सर्वसाधारण सभेची सूचना सभासदांना चौदा (१४)
दिवस आधी लेखी स्वरूपात दिली जाईल, ज्यामध्ये
सभेची तारीख आणि वेळ आणि सभेमध्ये जी कामे
करावयाची आहेत त्याबाबतचा मजकूर समाविष्ट
करण्यात येईल. परंतू, परवानगीनुसार सर्वसाधारण
सभा (१४) चौदा दिवसांच्या कमी कालावधीनुसार
देखील बोलविण्यात येईल, मात्र अशा सभेमध्ये ९५

- notice if consent is accorded, by not less than 95% of the members entitled to vote at such meeting.
- ii. Accidental omission to give notice to the non-receipt of such notice by any member shall not invalidate the proceedings held at any General Meeting.
- टक्क्यांपेक्षा कमी नसेल इतक्या सभासदांना मतदानाचा हक्क राहील.
- आशी सूचना जर काही सभासदांना अपघाताने मिळाली नाही तर, अशा सर्वसाधारण सभेचे कार्य त्यामुळे अवैध ठरणार नाही.

9. PROCEEDINGS AT GENERAL MEETINGS:

- i. a) No business shall be transacted at any general meeting unless a quorum of members is present at the time when the meeting proceeds to business.
 - b) Save as otherwise provided herein, the quorum for the general meetings shall be as provided in section 103 of the Act.
- II. The Chairperson, if any, of the Board shall preside as Chairperson at every general meeting of the company.
- III. If there is no such Chairperson, or if he is not present within fifteen minutes after the time appointed for holding the meeting, or is unwilling to act as Chairperson of the meeting, the directors present shall elect one of their members to be Chairperson of the meeting.
- IV. If at any meeting no director is willing to act as Chairperson or if no director is present within fifteen minutes after the time appointed for holding the meeting, the members present shall choose one of their members to be Chairperson of the meeting.

९ सर्वसाधारण सभेची कार्यवाही :

i.

- ओ) जोपर्यंत ठराविक वेळी गणसंख्येइतके सभासद सभेसाठी हजर होत नाहीत तोपर्यंत कोणत्याही सर्वसाधारण सभेचे कामकाज सुरू होणार नाही.
- बी. यामध्ये त्याविरोधी काहीही नमूद केले असले तरी, कायदयातील कलम १०३ नुसार सर्वसाधारण सभेची गणसंख्या असेल.
- ii. मंडळाचे अध्यक्ष, असल्यास, कंपनीच्या प्रत्येक सर्वसाधारण सभेचे अध्यक्षस्थान भूषवतील.
- iii. असे कोणतेही अध्यक्ष नसतील किंवा सभा ज्या वेळेस निश्चित करण्यात आलेली आहे त्यानंतर पंधरा मिनिटांच्या आत ते हजर झाले नाही किंवा सभेचे अध्यक्ष/सभापती म्हणून काम पाहण्याची त्यांची ईच्छा नसेल तर, सभेस उपस्थित असणा—या सभासदांना त्यांच्यापैकी एका सभासदाची सभेचे अध्यक्ष म्हणून निवड करता येईल
- जर कोणत्याही सभेमध्ये कोणीही अध्यक्ष म्हणून iv. काम पाहण्यास ईच्छुक नसतील किंवा कोणताही संचालक ज्या वेळेस सभा निश्चित करण्यात आलेली आहे त्यानंतर पंधरा मिनिटांच्या आत उपस्थित हजर झाले नाही तर. सभेस असणा—या सभासदांना त्यांच्यापैकी एका सभासदाची सभेचे अध्यक्ष म्हणन निवड करता येईल.

10. ADJOURNMENT OF MEETING

i. The Chairperson may, with the

१० सभा पुढे ढकलण्याबाबत :

कोणत्याही सभेस उपस्थित असणा—या

- consent in any meeting at which a quorum is present, and shall, if so directed by the meeting, adjourn the meeting from time to time and from place to place.
- ii. No business shall be transacted at any adjourned meeting other than the business left unfinished at the meeting from which the adjournment took place.
- iii. When a meeting is adjourned for thirty days or more, notice of the adjourned meeting shall be given as in the case of an original meeting.
- iv. Save as aforesaid, and as provided in section 103 of the Act, it shall not be necessary to give any notice of an adjournment or of the business to be transacted at an adjourned meeting.

- गणसंख्येच्या संमतीने आणि सभेने तसे निर्देशित केल्यास, अध्यक्ष हे अशी सभा वेळोवेळी इतर कोणत्याही वेळी आणि इतर कोणत्याही ठिकाणी घेण्यासाठी पृढे ढकल् शकतील.
- II. अशा प्रकारे पुढे ढकलण्यात येणा—या सभेमध्ये, सभेमध्ये संबंधित सभा पुढे ढकलण्याची प्रक्रिया पार पाडण्याशिवाय इतर कोणत्याही प्रकारची कार्यवाही करता येणार नाही.
- III. ज्यावेळी सभा तीस किंवा अधिक दिवसांसाठी पुढे ढकलण्यात येईल तेव्हा मूळ सभेसाठी पाठविण्यात असलेल्या नाटीसीप्रमाणेच पुढे ढकलण्यात आलेल्या सभेचीही नोटीस दिली जाईल.
- IV. याउपर नमूद करण्यात आल्याप्रमाणे तसेच कायदयातील कलम १०३ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे, पुढे ढकलण्यात आलेल्या सभेची किंवा अशा पुढे ढकलण्यात आलेल्या सभेमधील कार्यवाहीबाबची नोटीस देणे आवश्यक असणार नाही.

11. VOTING RIGHTS

- I. Every member shall have one vote.
- II. A member of unsound mind, or in respect of whom an order has been made by any Court having jurisdiction in lunacy, may vote, whether on a show of hands or on a poll, by his committee or other legal guardian, and any such committee or guardian may, on a poll, vote by proxy.
- III. No member shall be entitled to vote at any general meeting unless all sums presently payable by him to the company have been paid.
- IV. a) No objection shall be raised to the qualification of any voter except at the meeting or adjourned meeting at which the vote objected to is given or tendered, and every vote not disallowed at such meeting shall be valid for all purposes.

११ मतदानाचे अधिकार :

- I. प्रत्येक सभासदास एक मत देण्याचा अधिकार असेल
- II. एखादा सभासद विकल मनाचा असल्यास किंवा ज्याच्याबाबत न्यायालयाने तसा आदेश पारीत केलेला आहे अशी व्यक्ती, त्याच्या समितीमार्फत किंवा इतर कोणत्याही कायदेशीर पालनकर्त्यामार्फत हात दाखवून किंवा कौल देवून मत देवू शकेल आणि अशी समिती किंवा पालनकर्ते कौल देवून किंवा प्रतिनिधी/बदली व्यक्तीव्दारे मत देवू शकतील
- III. जोपर्यंत एखादा सभासद विद्यामन परिस्थितीत कंपनीस त्याच्याकडून देय असणारी संपूर्ण रक्कम अदा करत नाही तोपर्यंत अशा सभासदास मतदान करण्याचा अधिकार नसेल.
 - IV.
- अं. ज्या सभेमध्ये किंवा पुढे ढकलण्यात येणा—या सभेमध्ये मतदान करावयाचे आहे अशा सभेव्यतिरीक्त इतर कोणतेही कोणत्याही मतदाराच्या पात्रतेबाबत हरकत उपस्थित करता येणार नाही आणि अशा

- b) Any such objection made in due time shall be referred to the Chairperson of the meeting, whose decision shall be final and conclusive.
- V. In case of an equality of votes, the Chairperson shall have a second or casting vote.
- VI. Any business other than that upon which a poll has been demanded may be proceeded with, pending the taking of the poll.

12. BOARDS OF DIRECTORS

I. No. of Directors

Subject to the provisions of the Act, and until otherwise determined by the Company in a General meeting the number of directors shall not be less than three and not more than fifteen including the Chairman.

II. Directors:

The following persons shall be the first directors of the company:-

- Shri Dinesh Waghmare, Secretary, Social Justice and Special Assistance Department, Government of Maharashtra.
- Ms. Manisha Verma, Principal Secretary, Tribal Development Department, Government Maharashtra.
- 3. Shri J. P. Gupta, Secretary, Vimukta Jati, Nomadic Tribes, Other Backward Class and Special Backward Class Welfare, Government of Maharashtra.
- 4. Shri. Sadanand Shridhar More, Chairman, Board Of Director, 22 Profile Eden, 8th Lane, Prabhat Road, Pune 411004.

सभेमध्ये जी मते नामंजूर करण्यात आलेली नाहीत अशी सर्व मते सर्व उद्देशांसाठी वैध असतील.

- बी. योग्य वेळी उपस्थित करण्यात आलेल्या कोणत्याही हरकती हया सभेच्या अध्यक्षांसमोर मांडण्यात येतील आणि त्याबाबत त्यांनी घेतलेला निर्णय अंतिम समजण्यात येईल.
- V. एकसमान मते पडल्यास, अध्यक्षांना दुसरे किंवा निर्णायक मत देण्याचा अधिकार असेल.
- VI. ज्या कार्यवाहीबाबत मतदानाची मागणी होईल अशा प्रसंगी मतदानाचे काम प्रलंबित ठेवून उर्वरीत कामकाज/कार्यवाही पार पाडले जाईल.

१२ मतदानाचे अधिकार :

I. संचालकांची संख्या :

कायदयातील तरतूर्दीस अधीन राहून आणि
सर्वसाधारण सभेत ज्याबाबत विरोधी असे काही
कंपनीने निश्चित केले नसल्यास, कंपनीतील
संचालकांची संख्या ही अध्यक्षांसह तीन पेक्षा कमी
किंवा पंधरा पेक्षा जास्त असणार नाही

संचालक :याखाली नमूद करण्यात आलेल्या व्यक्ती हयाकंपनीच्या प्रथम संचालक असतील—

- श्री. दिनेश वाघमारे, सचिव, सामाजिक न्याय आणि विशेष सहाय विभाग, महाराष्ट्र शासन.
- २. श्रीमती. मनिषा वर्मा, मुख्य सचिव, आदिवासी विकास विभाग, महाराष्ट्र शासन
- इ. श्री. जे. पी. गुप्ता, सचिव, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागास वर्ग कल्याण, महाराष्ट्र शासन.
- ४. श्री. सदानंद श्रीधर मोरे, अध्यक्ष, संचालक मंडळ, २२, प्रोफाईल इडेन, ८वी गल्ली, प्रभात रोड, पुणे — ४११००४.

- 5. Shri. Prashant Kamalnath Pawar,37, Jivan Chaya Society, Swayalambi Nagar, Ring Road, Nagpur 440022.
- 6. Shri Umakant Dngat , Retired I.A.S., 803, Rutupana Society, Balewadi Phata , In Front Jupiter Hospital , Baner , Pune 411045
- Shri. D.R.Parihar, Retired I.F.S , D 1/3, Kendriy Vihar, Sector 4 , Moshi, Pimpari- Chinchwad Pune 412105.

In addition to above, the director(s) of the Company shall be appointed in accordance with the provisions of the Act.

- ५. श्री. प्रशांत कमलनाथ पवार, ३७, जीवन छाया सोसायटी, स्वावलंबी नगर, रिंग रोड, नागपुर ४४००२२.
- ६. श्री. उमाकांत दांगट, निवृत्त आय.ओ. एस. ८०३, ऋतुपर्ण सोसायटी, बालेवाडी फाटा, ज्युपिटर हॉस्पीटलच्या समोर, बाणेर, पुणे — ४११०४५.
- श्री. डी. आर. परिहार, निवृत्त आय.
 एफ.एस., डी १/३, केंद्रीय विहार,
 सेक्टर ४, मोशी, पिंपरी—चिंचवड, पुणे
 ४१२१०५.

याउपर नमूद केल्याव्यितरीक्त, कायदयातील तरतूदींप्रमाणे कंपनीचे संचालकांची नियुक्ती करण्यात केली जाईल.

13. DOCUMENTS AND NOTICES

- 1. The Company may serve any document or notice to any member or officer of the Company under the signature of the Chairman of the Board or such other authorised person, sent personally or by courier / by post / registered post / speed post / by Email / by facsimile.
- 2. Any document or notice may be served by a member to the Company by sending it to the address of the Registered Office, addressed to the Company or its officer, and sent through registered post, e-mail, facsimile or courier.

१३ दस्त आणि सूचना :

- १. कंपनीस, मंडळाच्या अध्यक्षांच्या किंवा इतर कोणत्याही अधिकृत व्यक्तीच्या सहीने कंपनीच्या कोणत्याही सभासदास किंवा कंपनीच्या कोणत्याही अधिका—यास कोणतीही कागदपत्रे किंवा सूचना/नोटीस व्यक्तीश: किंवा कुरीअर / पोस्ट / नोंदणीकृत पोस्ट / स्पीड स्पोस्ट / ई—मेल किंवा प्रतिरूप अन्वये देता येईल.
- २. कोणताही सभासद कंपनीस कोणतीही कागदपत्रे किंवा सूचना/नोटीस, कंपनीच्या नोंदणीकृत पत्त्यावर, कंपनी किंवा तिच्या कोणत्याही अधिका—यास उद्देशून नोंदणीकृत पोस्टाने, इ—मेल व्हारे किंवा कुरिअरने पाठवू शकेल.

14. PROCEEDINGS OF BOARDS OF DIRECTORS

I. The Board of Directors may meet together for the dispatch of business at least once in three months, adjourn and otherwise regulate their meetings and proceedings, as they think fit. The quorum for a meeting of the Board of Directors of a company shall be one third of its

१४ संचालक मंडळाचे कामकाज :

I. कामकाज चालविण्यासाठी, ते पुढे ढकलण्यासाठी किंवा त्यांचे मन मानेल त्याप्रमाणे सभा आणि कामकाजावर नियंत्रण ठेवण्यासाइी संचालक मंडळ तीन महिन्यातून किमान एक सभा घेईल. कंपनीच्या संचालक मंडळाच्या सभेची गणसंख्या ही एकूण सभासदांच्या एक तृतीअंश किंवा दोन संचालक,

total strength or two directors, whichever is higher, and the physical participation is required for minimum two meetings every calendar year.

- II. The Board of Directors may pass a resolution by circulation. Save as otherwise expressly provided in the Act, a resolution in writing, signed by all the members of the Board or of a committee thereof, for the time being entitled to receive notice of a meeting of the Board or committee, shall be as valid and effective as if it had been passed at a meeting of the Board or committee, duly convened and held
- III. a) The Board of directors may meet for the conduct of activities, adjourn and otherwise regulate its meetings, as it thinks fit.
 - b) A director may, and the manager or secretary on the requisition of a director shall, at any time, summon a meeting of the Board.
- IV. a) Save as otherwise expressly provided in the Act, questions arising at any meeting of the Board shall be decided by a majority of votes.
 - b) In case of an equality of votes, the Chairperson shall have a second or casting vote.
- V. The continuing directors may act notwithstanding any vacancy in the Board; but, if and so long as their number is reduced below the quorum fixed by the Act for a

यापैकी जे जास्त असेल, ती असेल आणि प्रत्येक कॅलेन्डर वर्षाच्या कमीत कमी दोन सभांमध्ये त्यांचा प्रत्यक्ष सहभाग असणे आवश्यक असेल

II. परिपत्रक जारी करून संचालक मंडळ ठराव पारीत करेल. सदरील कायदयामध्ये त्याविरोधी काही नमूद केले नसल्यास, संचालक मंडळाच्या किंवा सिमतीच्या सभेची नोटीस मिळविण्यास त्या त्या वेळी जे पात्र असतील अशा मंडळातील किंवा सिमतीतील सर्व सभासदांच्या सहीने लेखी स्वरूपात ठराव पारीत केला जाईल आणि जणू तो योग्यरित्या घेण्यात आलेल्या मंडळाच्या किंवा सिमतीच्या सभेमध्ये पारीत करण्यात आलेला आहे अशा प्रकारे असा ठराव वैध व परिणामकारक असेल.

III.

- ओ) संचालक मंडळ, हे कामकाज पार पाडण्यासाठी, स्थगित करण्यासाठी आणि त्यांना योग्य वाटेल त्याप्रमाणे इतर प्रकारे त्यावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी सभा घेतील.
- बी) संचालक, आणि संचालकांना आवश्यक वाटेल त्याप्रमाणे व्यवस्थापक किंवा सचिव, कोणत्याही वेळी मंडळाची सभा बोलवू शकतील.

IV.

- अ) सदरील कायदयामध्ये त्याविरोधी काहीही नमूद केले असले तरी, संचालक मंडळाच्या कोणत्याही सभेमध्ये उपस्थित केले जाणारे प्रश्नांवर मताधिक्याने निर्णय घेतला जाईल.
- बी) समान मते पडल्यास, अध्यक्षांना दुसरे किंवा निर्णायक मत देण्याचा अधिकार असेल
- V. मंडळामध्ये कोणतीही जागा मोकळी नसली तरी निरंतर संचालक काम पाहू शकतील, मात्र, मंडळाच्या सभेसाठी कायदयानुसार निश्चित करण्यात आलेल्या गणसंख्येहन कमी होईल

meeting of the Board, the continuing directors or director may act for the purpose of increasing the number of directors to that fixed for the quorum, or of summoning a general meeting of the company, but for no other purpose.

- VI. The Chairman of the Company may be elected by the Board at its Meeting and determine the period for which he shall hold office.
- VII. If the Chairperson is not present within five minutes after the time appointed for holding the meeting, the directors present may choose one of their members to be Chairperson of the meeting.
- VIII. The Board of Directors may delegate any of their powers, authorities and duties to the committee consisting of the Board of Directors and/or members of the Board of Directors. Such committee shall conform to any regulation that may from time to time be imposed on it by the managing committee
- IX. All acts done by any meeting of the Board or of a committee thereof or by any person acting as a director, shall, notwithstanding that it may afterwards be discovered that there was some defect in the appointment of any one or more of such directors or of any person acting as aforesaid, or that they or any of them were disqualified, be as valid as if every such director or such person had been duly appointed and was qualified to be a director.

15. POWERS OF THE BOARD OF DIRECTORS

अशा बेतात जर त्यांची संख्या कमी करण्यात आली तर, अनेक निरंतर संचालक किंवा संचालक अशा प्रकारे निश्चित करण्यात आलेल्या गणसंख्या साध्य होईपर्यंत संख्या वाढविण्याच्या हेतूने काम करत राहतील किंवा कंपनीची सर्वसाधारण सभा बोलविण्यापर्यंतच काम करत राहतील, परंतू, याव्यतिरीक्त इतर कोणत्याही हेतूसाठी काम पाहणार नाहीत.

- VI. कंपनीच्या अध्यक्षांची निवड आणि त्यांनी पद धारण करण्याचा कालावधी मंडळामार्फत तिच्या सभेमध्ये निश्चित करता येईल.
- VII. सभेची वेळ सुरू झाल्यापासून पुढील पाच मिनिटांच्या काळात अध्यक्ष हजर झाले नाहीत तर, अशा सभेचे अध्यक्ष म्हणून उपस्थित संचालक त्यांच्यातील एकाची निवड करतील.
- VIII. संचालक मंडळ आणि/अथवा संचालक मंडळाच्या सभासदांचा ज्यामध्ये समावेश होतो अशा समितीस संचालक मंडळ त्यांचे कोणतेही अधिकार आणि कर्तव्ये पार पाडण्याचे अधिकार प्रदान करू शकतील. व्यवस्थापकीय समिती वेळोवेळी लागू करेल अशा कोणत्याही नियमावल्यांना सदरील समिती पृष्टी देईल.
 - IX. मंडळाच्या किंवा समितीच्या कोणत्याही सभेमध्ये किंवा संचालक म्हणून कोणत्याही व्यक्तीमार्फत पार पाडली जाणारी सर्व कामांना, जोपर्यंत अशा प्रकारे नियुक्त केलेल्या कोणत्याही एका किंवा अधिक संचालक किंवा कोणत्याही व्यक्तीने केलेल्या कामांमध्ये काही दोष निष्पन होत नाही किंवा जोपर्यंत त्यांचेपैकी कोणीही पात्र ठरविले जात तोपर्यंत, कोणत्याही प्रकारची बाधा येणार नाही आणि ते अशा प्रकारे वैध जातील की जण अशा प्रत्येक संचालकाने किंवा व्यक्तीने ती कामे योग्यरित्या नियक्त असलेल्या केलेल्या आणि पात्र संचालकानेच केली आहेत.

१५ संचालक मंडळाचे अधिकार :

कंपनीच्या व्यवसायाचे तसेच कंपनीच्या निधीचे

- The management of the business affairs and funds of the company and the control of the company shall be vested in the Board of Directors which, in addition to the powers and authorities, duties and discretion by these presents or otherwise expressly conferred or imposed upon them may exercise all such powers and do all such acts and things as may be exercisable or done by the company in general meeting but subject to provisions of such Act, regulations or statute or these presents and to regulations not inconsistent with these presents as may, from time to time, be made by the company in general meeting provided that no regulation so made shall invalidate any prior act of the Board of Directors which would have been valid if such regulation had not been made.
- II. To pay the costs, charges and expenses preliminary and incidental to promotion, formation, establishment of the company.

16. APPOINTMENT OF DIRECTOR

- The Board of Directors shall appoint one or more person as director of the Company in accordance of the provisions of the Act.
- II. The term of each appointed director shall be up-to such term as may be decided by the Board of Directors of the Company.

17. REMUNERATION TO DIRECTOR

If a director, being willing, shall be called upon to perform extra services, or to make any special contribution for the Company and the Company may remunerate him by an appropriate method or otherwise. The Company may also

व्यवस्थापन आणि कंपनीचे नियंत्रणाचे अधिकार कंपनीच्या संचालक मंडळाकडे असतील आणि आणि त्यासोबतच, सदरील दस्तान्वये किंवा इतर प्रकारे विषद केले असल्यास किंवा वेळोवेळी त्यांना लागु केले जातील त्याप्रकारे इतर अधिकार आणि कर्तव्ये आणि अखत्यार कंपनीच्या संचालक मंडलास असतील आणि त्यासोबतच सदरील कायदयातील. नियमावली किंवा अधिनियम किंवा सदरील दस्तातील आणि त्या त्या वेळी सदरील दस्ताशी विसंगत नसतील अशा इतर कोणत्याही नियमावलीतील तरत्दींस अधीन राहून, कंपनीच्या सर्वसाधारण सभेमध्ये जी कामे आणि कृत्ये केली जातील ती कामे करण्याचे अधिकार सदरील संचालक मंडळास असतील मात्र. अशा प्रकारे तयार करण्यात आलेल्या कोणत्याही नियमावल्यांमळे संचालक मंडळाने पर्वी पार पाडलेली कोणतीही. कामे बेकायदेशीर ठरणार नाहीत आणि ते अशा प्रकारची नियमावली बनविण्यात आलेलीच नाही अशा बेतात वैध असतील.

श्वांपनीची प्रसिद्धी, निर्मिती आणि स्थापनेशी संबंधित प्राथमिक आणि तद्नुषंगिक खर्च, आकार वगैरें अदा करणे.

१६ संचालकांची नियुक्ती :

- कायदयातील तरतूदींप्रमाणे, संचालक मंडळ हे एक किंवा अधिक व्यक्तींची कंपनीचे संचालक म्हणून नियुक्ती करू शकते.
- आशा प्रकारे नियुक्त करण्यात आलेल्या प्रत्येक संचालकांचा कालावधी हा कंपनीचे संचालक मंडळ निश्चित करेल त्याप्रमाणे असेल.

१७ संचालकांना दयावयाचा मेहनताना :

जर कोणत्याही संचालकास, स्वत:च्या ईच्छेने अतिरीक्त सेवा करण्यासाठी किंवा कंपनीसाठी कोणतेही विशेष योगदान देण्यासाठी पाचारण केले गेले तर कंपनी त्यास योग्य त्या पद्धतीने किंवा इतर प्रकारे मेहनताना अदा करेल. कंपनी त्यास प्रवास भत्ता आणि इतर तद्नुषंगिक आकार अदा करू शकेल. pay him for reimbursement of traveling and other incidental charges.

18. BORROWING POWERS

Subject to the provisions of the Act, the Board of Directors may from time to time, by a resolution passed at a meeting of the Board accept deposits or borrow moneys, either in advance of calls or otherwise and may generally raise and secure the payment of such sum or sums in such manner and upon such terms and conditions in all respects as they think fit.

19. COMMITTEE/ COUNCILS / ADVISORY BOARD

- I. The Board of Directors may at any time under the Bye Laws of the Company, appoint such functional committees or councils or advisory boards comprising of members for the purpose of the functioning of the business of the Company. Such committees or councils or advisory boards may consist of such number of person as the Board may deem necessary. The Chairman of the committees or councils or advisory boards so constituted shall be appointed by the Board at the time of its constitution.
- II. Any decision taken by the above mentioned committees shall be subject to the approval of Board of Directors of the Company.
- III. Any committee so formed shall, in the exercise of the powers so delegated, conform to any regulation that may be imposed on it by the Board.

20. BYE-LAWS

IV. The Board of Directors shall have power from time to time to make, alter, modify and repeal all such Bye-Laws, not inconsistent with the Memorandum of Association and these Articles as it

१८ कर्ज घेण्याचे अधिकार :

सदरील कायदयातील तरतूदीस अधीन राहून, संचालक मंडळ वेळोवेळी, संचालक मंडळाने सभेमध्ये पारीत केलेल्या ठरावानुसार, ठेवी स्विकारू शकेल किंवा कर्ज घेवू शकेल आणि त्यांना योग्य वाटेल त्याप्रमाणे आणि त्यानुसारच्या अटी व शर्तीनुसार अशा प्रकारची रक्कम अगर रक्कम उभी करू शकेल व राखू शकेल.

१९ समिती / परिषद / सल्लागार मंडळ :

- I. कंपनीचे संचालक मंडळास. कंपनीच्या कोणत्याही उपविधीनुसार वेळी. कंपनीच्या व्यवसाय चालविण्याच्या उदुदेशासाठी ज्यामध्ये सभासदांचा समावेश असेल अशा इतर कार्यकारी समिती किंवा परिषद किंवा सल्लागार मंडळाची नियुक्ती करता येईल. मंडळास आवश्यक वाटेल अशा कोणत्याही संख्येतील व्यक्तींचा अशा प्रकारच्या समितीमध्ये किंवा परिषदेमध्ये किंवा सल्लागार मंडळामध्ये समावेश होईल. अशा प्रकारे स्थापन केल्या जाणा—या समितीचे किंवा किंवा सल्लागार मंडळाचे गतन करतेवेळीच तिच्या अध्यक्षांची देखील नियुक्ती करण्यात येईल.
- गाउपर नमूद करण्यात आलेल्या समितीने घेतलेला कोणताही निर्णय हा कंपनीच्या संचालक मंडळाने मंजूर करण्यास अधीन राहील.
- III. याप्रकारे तयार करण्यात आलेली समिती, तिला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर, मंडाळाने त्यास लागू केलेल्या नियमावलींशी सुसंगत असावे.

२० उपविधी:

सदरील कंपनी योग्य रितीने चालविणेसाठी आणि तिची योग्य व्यवस्था लावणेसाठी आवश्यक किंवा गरजेचे किंवा सोईचे वाटेल या उद्देशाने, सदरील आर्टिकल्स आणि मेमोरेंडम ऑफ असोसिएशन शी विसंगत अशा कोणत्याही उपविधी, वेळोवेळी बदलण्याचे, दुरूस्त may deem necessary or expedient or convenient for the proper conduct and management of the Company and that it may by such Bye-Laws regulate. करण्याचे किंवा त्या रद्द करण्याचे अधिकार संचालक मंडळास असतील आणि त्यानुसार सदरील उपविधी नियमित करू शकतील.

21. ACCOUNTS

I. Maintenance of books of accounts

The Company shall keep at its Registered Office or such other place as may be decided by the board, proper books of accounts and other relevant books and papers and financial statement for every financial year giving true and fair view of the state of affairs of the Company.

II. Inspection by members of accounts and books of the Company

- a) The Board shall from time to time determine whether and to what extent and at what times and places and under what conditions or regulations, the accounts and books of the company, or any of them, shall be open to the inspection of members.
- b) No member shall have any right of inspecting any account or book or document of the company except as conferred by law or authorised by the Board or by the company in general meeting.

III.Financial Statements to be furnished to General Meeting

The Board of Directors shall lay before each Annual General Meeting financial statements for the financial year as are required by the Act.

22. OPERATION OF BANK ACCOUNT

२१ हिशोब :

I. हिशोबाच्या पुस्तकांची देखभाल —

कंपनीच्या कामकाजाबाबत खरी आणि योग्य ती माहिती देणारे प्रत्येक आर्थिक वर्षातील कंपनीचे हिशोबांची योग्य ती पुस्तके आणि इतर संबंधित पुस्तके आणि कागदपत्रे आणि आर्थिक उतारे कंपनी तिचे नोंदणीकृत कार्यालयात अगर त्याबाबत मंडळ निश्चित करेल अशा इतर कोणत्याही ठिकाणी ठेवले जातील.

II. हिशोब आणि कंपनीची पुस्तकांचे सभासदांमार्फत तपासणी

- ओ) कंपनीचे हिशोब आणि हिशोबाची पस्तके किंवा त्यांचेपैकी काहीही, कसे किंवा कोणत्या आणि प्रमाणात कोणत्या वेळी आणि कोते आणि कोणत्या अटींवर किंवा नियमावलींप्रमाणे सभासदांच्या तपासणीसाठी खुली करावी याबाबतचे निर्णय वेळोवेळी मंडळ घेईल.
- कायदयाने बी) विहीत किंवा मंडळाने केलेली किंवा अधिकृत कंपनीच्या सर्वसाधारण सभेन्वये विहीत केलेला अपवाद वगळता, कंपनीचे इतर कोणतेही हिशोब किंवा पुस्तके किंवा कागदपत्रे कोणत्याही सभासदास कंपनीचे तपासण्याचा अधिकार असणार नाही.

III. सर्वसाधारण सभेमध्ये सादर करावयाचे आर्थिक उतारे

संचालक मंडळाने कायदयानुसार अपेक्षित असणारी आर्थिक वर्षातील आर्थिक उतारे/पत्रके प्रत्येक वार्षिक सर्वसाधारण सभेसमोर सादर करावयाची आहेत

२२ बॅन्क खात्याचे कार्य :

A person duly authorised by the Board of Directors shall have the power to open Bank Accounts, to sign cheques on behalf of the Company to operate all banking accounts of the Company and to receive payments, make endorsements, draw and accept negotiable instruments, hundies, bills etc, or may authorise any other person or persons to exercise such powers

23. THE SEAL

The Board of Directors may provide for a Seal for the Company and for safe custody thereof. The Seal of the Company shall be affixed to any instrument wherever required by the designated person authorised by the Board of Directors of the Company.

24. RIGHTS OF THE STATE GOVERNMENT

Not with standing anything contained in any of these Articles, the State Government may, from time to time issue such directives as it may consider necessary in regard to the finance, conduct of business and affairs of the Company and in like manner may vary and annul such directives. The company shall give immediate effect to the directives so issued. In Particular, the State Government will have the power.

- (i) To give directions to the Company as to the exercise and performance of its functions in matters involving national security and substantial public interest.
- (ii) To call for such returns, accounts and other information, with respect to the property and activities of the Company as may be required from time to time.
- (iii) To approve agreement involving foreign collaboration proposed to be entered into by the Company. Provide that all directives issued by the State Government shall be in writing

संचालक मंडळाने ज्यास योग्यरित्या अधिकृत केलेले आहे अशा व्यक्तीस संस्थेचे बॅन्क खाते उघडण्याचा, कंपनीच्या वतीने धनादेशावर सही करण्याचा, कंपनीची सर्व बॅन्क खाती चालविण्याचा आणि त्यामध्ये रक्कम स्विकारण्याचा, त्याची पुष्टी देण्याचा, रक्कमा काढण्याचा आणि पराक्रम्य अभिलेख/निगोशिएबल इन्स्ट्रूमेंट, हुंडी, बिले वगैरे स्विकारण्याचा किंवा अशा अधिकारांचा वापर करण्याकरीता इतर कोणत्याही व्यक्तीस अगर अनेक व्यक्तींना अधिकार प्रदान करण्याचा अधिकार असेल.

२३ शिक्का :

कंपनीचा शिक्का वापरण्यासाठी आणि तो सुरक्षित ताब्यात धारण करण्यासाठी कंपनीच्या संचालक मंडळास देण्यात येईल. कंपनीचे संचालक मंडळ ज्यास त्याकामी अधिकार प्रदान करेल अशी नियुक्त करण्यात आलेली व्यक्ती ज्या ठिकाणी आवश्यक असेल अशा कोणत्याही अभिलेखांवर कंपनीचा शिक्का उमटवेल

२४ राज्य शासनाचे हक्क

या नियमावलीपैकी कोठेही काहीही नमूद करण्यात आले असले तरी त्यास बाधा न येता, राज्य शासन, कंपनीच्या अर्थकारणाबाबत, व्यवसाय आणि कामकाजाबाबत, आवश्यकता भासलयास योग्य ते निर्देश वेळोवेळी जारी करू शकेल आणि त्याचप्रमाणे अशा प्रकारचे निर्देशांमध्ये बदल करू शकेल अगर ते रद्द करू शकेल. अशा प्रकार देण्यात आलेल्या निर्देशांवर कंपनी तत्काळ अंमल करेल. विशेषत, राज्य शासनास याखाली नमूद करण्यात आलेले अधिकार असतील,

- I. ज्या विषयांमध्ये राष्ट्रीय सुरक्षा आणि बहुसंख्य सार्वजिमक हिताचा समावेश असेल अशा प्रकरणांमध्ये तिचे कार्य करण्याचा आणि चालू ठेवण्याबाबत कंपनीस निर्देश देणे.
- II. कंपनीच्या मालमत्ता आणि कामकाज यानुषंगाने वेळोवेळी आवश्यक वाटतील ते परतावे, हिशोब आणि इतर माहिती मागविणे.
- III. कंपनीने योजलेल्या विदेशी सहयोग/संलग्नतेचा ज्यामध्ये सहभाग आहे असे करारनामे मंजूर करणे. तसेच राज्य शासन त्याकामी जे निर्देश देईल ते सर्व कंपनीच्या व्यवस्थापकीय संचालकांना उद्देशून लेखी स्वरूपात दिले

addressed to the Managing Director. The Board shall, except where the State Government considered that the interest of the national security requires otherwise, incorporate the contents of directives issued by the State Government in the annual report of the company and also indicate its impact on the financial position of the company.

25. INDIVIDUAL RESPONSIBILITY OF DIRECTORS

No Director, or other officer of the Company shall be liable for the acts, receipts, neglects or defaults of any other Director or officer of the Company or for joining in any receipt or other act for conformity, or for any loss or expenses incurred by the Company through the inefficiency or deficiency of title to any property acquired by the order of the Directors for and on behalf of the Company, or for the insufficiency or deficiency of any security in or upon which any of the moneys of the company shall be invested, or for any loss or damage arising from the bankruptcy, insolvency or tortuous act of any person with whom any moneys, securities or effects shall be deposited or for any loss occasioned by any error of judgment or oversight on his part, or for any other loss, damage or misfortune occurring in the execution of the duties of his office or in relation thereto unless the same happens through his own negligence or dishonesty.

जातील. राष्ट्रीय सुरक्षेच्या अनुषंगाने आवश्यक असतील अशा बाबींचा अपवाद वगळता, कंपनीचे संचालक मंडळ, राज्य शासनाने जारी केलेले निर्देशातील मजकूराचा समावेश कंपनीच्या वार्षिक पत्रकांमध्ये करू शकेल आणि त्यामध्ये त्याचा कंपनीच्या आर्थिक स्थितीवर होणारा परिणामही दर्शवू शकेल.

२५ संचालकांची वैयक्तिक जबाबदारी

कंपनीसाठी आणि कंपनीच्या वतीने संचालकांच्या आदेशानुसार अधिग्रहीत करण्यात आलेल्या कोणत्याही मिळकतीचे अपुऱ्या अगर सदोष मालकी हक्कांमुळे कंपनीचे काही नकसान झाल्यास किंवा कंपनीने ज्यामध्ये तिचा पैसा गुंतविला आहे त्यापोटी देण्यात आलेली कोणतीही सुरक्षा/अनामत ही अपुरी किंवा सदोष असल्याने कंपनीचे काही नुकसान झाल्यास किंवा ज्याच्याकडे असा पैसा, सुरक्षा किंवा परिणाम आहेत अशी कोणतीही व्यक्ती, नादार, दिवाळखोर झाल्याने किंवा तिने कोणतेही कृटील असे कृत्य केल्याने किंवा त्याच्या वतीने घेतलेला कोणताही निर्णय चुकल्याने अगर नजरचुकीने कोणतेही नुकसान झाल्यास किंवा त्याचे कार्यालयीन कर्तव्य बजावताना किंवा त्यासंबंधित कामे जी त्याने स्वत:च्या दुर्लक्षाने करताना. अप्रामाणिकपणे केलेली नसल्यास. त्यापोटी होणा—या नुकसानीस, तोटयास किंवा दुर्देवी घटनांना सदरील कंपनीचे कोणतेही संचालक किंवा इतर कोणतेही अधिकारी नाहीत आणि जबाबदार असणार कोणत्याही कृतीसाठी. स्विकारासाठी. संचालकांच्या दुर्लक्षासाठी किंवा दोषासाठी, कोणत्याही रक्कमांच्या स्विकाराचे संबंधाने किंवा त्याचे पुष्टीच्या अनुषंगाने इतर कोणत्याही कामासाठी दुसरा संचालक जबाबदार असणार नाही.

26. INDEMNITY

Every officer or agent of the Company for the time being shall be indemnified out of the assets of the Company against any liability incurred by him in defending any proceedings whether civil or criminal in which judgment is given in his favour or in which he is acquitted or in connection with any application under the Act, in which relief is granted to him by the Court.

27. WINDING UP

If upon the winding up or dissolution of the Company, there remains, after the satisfaction of the all the debts and liabilities, any property whatsoever, the same shall not be distributed amongst the members of the Company but shall be given or transferred to such other company having objects similar to the objects of this Company, to be determined by the members of the Company at or before the time of dissolution or in default thereof by the High Court of Judicature/tribunal that has or may acquire jurisdiction in the matter.

We, the several persons whose names, addresses, descriptions and occupations are hereunto subscribed are desirous of being formed in to a Company not for profit, in pursuance of this Articles of Association.

२६ हमी

कंपनीच्या वेळी प्रत्येक त्या त्या असणा—या अधिका—याने किंवा प्रतिनिधीने कंपनीस अशी हमी दयावयाची आहे की. ज्यामध्ये न्यायनिर्णय त्याच्या बाजने देण्यात आला आहे अशा दिवाणी अगर फौजदारी स्वरूपाच्या कोणत्याही कार्यवाहीमध्ये बवाच घेताना किंवा ज्यामध्ये त्यास दोषमक्त करण्यात आले आहे किंवा न्यायालयाने ज्यामध्ये त्याच्या लाभात विनंत्या मान्य केल्या आहेत अशा सदरील कायदयाखालील कोणत्याही अर्जाचे अनषंगाने निर्माण होणा-या त्याच्यावर कोणत्याही दायित्वांचा कंपनीच्या मालमत्तांशी संबंध असणार नाही.

२७ समापन

कंपनीचे समापन किंवा विसर्जन झाल्यानंतर सर्व कर्जे आणि दायित्वे अदा केल्यानंतर, कोणत्याही प्रकारची राहिल्यास, कंपनीच्या मालमत्ता शिल्लक त्या सदस्यांमध्ये वाटल्या जाणार नाही. तर त्या सदरील कंपनीच्या उददेशांशी साध्यर्म असणा—या. कंपनीचे सदस्य विसर्जनाचे वेळी निश्चित करतील अशा. द्स-या एखादया कंपनीला तबदील केल्या जातील किंवा नसे न घडल्यास, ज्यांना न्यायालयीन अधिकारक्षेत्र असेल किंवा शकेल मे अस न्यायालयाने / न्यायाधीकरणाने त्याबाबत निर्णय घ्यावयाचा आहे.

आम्ही सर्व व्यक्ती, ज्यांची नावे, पत्ते, वर्णन आणि व्यवसाय याउपर नमूद करण्यात आले आहेत, सदरील आर्टिकल्स ऑफ असोसिएशन अन्वये, जी नफा कमविण्यासाठी नाही, अशी कंपनी स्थापित करीत आहोत.